

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למדידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

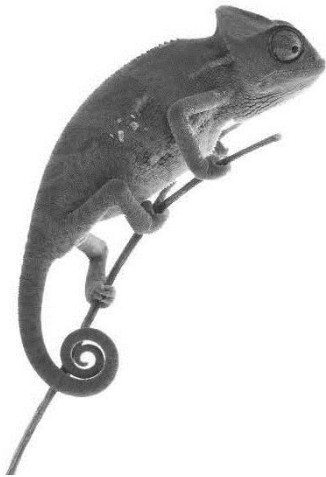
משימות
בעברית

שם התלמיד/ה: _____

קראו את הקטע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

הזיקית

הזיקית היא בעל חיים קטן ממשפחת הזוחלים. לזיקית יש תכונה מיוחדת

מאוד: לפעמים היא יכולה לשנות את צבע העור שלה לפי צבע הסביבה שהיא נמצאת בה. לדוגמה כשהזיקית עומדת על צמח ירוק, צבע העור שלה הופך לירוק. כשהיא זוחלת על הקרקע או מטפסת על גזע של עץ, צבע העור שלה הופך לחום.

הדרך של הזיקית להיראות כמו הסביבה נקראת "הסוואה". ההסוואה עוזרת לזיקית לשרוד בטבע.

היא יכולה להסוות את עצמה בעלי חיים

שרוצים לצוד אותה, כמו עופות טורפים ונחשים. בעזרת צבעי ההסוואה הזיקית יכולה להסתיר את עצמה גם מפני חרקים שהיא רוצה לצוד ולאכול, למשל זבובים, יתושים וחיפושיות. היא אורבת להם בלי שיבחינו בה, וכך צדה אותם בקלות.

כשהזיקית רואה חרק היא מתקרבת אליו באטיות, מחכה בשקט ובסבלנות, ואז שולחת את לשונה לעברו במהירות. הלשון של הזיקית ארוכה ודביקה, ובעזרתה היא לוכדת את הטרף ובולעת אותו.

גם העיניים המיוחדות של הזיקית מסייעות לה לצוד טוב יותר. עיניה נמצאות בשני צדי הראש, והן בולטות מאוד. כך הזיקית מסוגלת להסתכל לכל

הפיוונים: קדימה, לצדדים, למעלה, למטה ואפילו אחורה. הזיקית יכולה להניע כל עין בנפרד, לכן היא יכולה להסתכל לשני פיוונים שונים באותו זמן. בדרך כלל הזיקית חיה על ענפי עצים. אבל כדי להטיל ביצים הנקבה יורדת מהעץ, חופרת מחילה בקרקע ומטילה בה 20–30 ביצים. היא מכסה את פתח המחילה בעפר ומחדקת אותו ברגליה. לאחר מכן היא עוזבת את המקום ולא חוזרת לשם עוד. כעבור שבועה חודשים זיקיות צעירות בוקעות מהביצים. הן יוצאות מהמחילה ומיד מסתדרות בכוחות עצמן.

דג האבנון

האבנון הוא דג טורף החי בים ליד סלעים. רוב הזמן הוא נמצא ללא

תנועה, לכן אצות ואפילו בעלי חיים קטנים גדלים עליו, והוא נראה כמו אלמוג או כמו אבן. בדרך זו האבנון מסווה את עצמו ולוכד את הטורף שלו: כשדג מתקרב אליו, הוא פוער את פיו הגדול וטורף אותו.

הזיקית

מעובד לפי דבר אליי בצבעים מאת ארבל, א' (פברואר 1998). טבע הדברים: החברה לחקר האדם והסובב בע"מ, (28). © כל הזכויות שמורות לטבע הדברים: החברה לחקר האדם והסובב בע"מ. תמונה: Lipowski Milan/shutterstock.com

דג האבנון

ויקיפדיה. (אפריל 2016). אבנון. אוצר מתוך <https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%90%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%9F> תמונה: stephan kerkhofs/shutterstock.com

השאלות

1. לפי הקטע, איזו תכונה מיוחדת יש לזיקית?

1. היא בעל חיים קטן.
2. היא צדה זבובים.
3. היא יכולה לטפס על ענפי עצים.
4. היא יכולה לשנות את צבע עורה.

2. בשביל מה הזיקית מסווה את עצמה?

כתבו שני דברים.

1.

2.

3. בקטע כתוב שהזיקית אורבת לחרקים.

מה פירוש המילה **אורבת**?

1. חופרת מחילה.
2. שולחת לשון.
3. מסתתרת ומחכה.
4. מתקרבת ומתבוננת.

4. השלימו את המשפט שלפניכם :

הזיקית לוכדת את הטָרף בקלות כי הלשון שלך

וגם _____

5. לפי הקטע, מה הזיקית יכולה לעשות, אף האדם אינו יכול לעשות?

1. להזיז כל עין בנפרד.

2. לראות חרקים קטנים.

3. להסתכל למטה.

4. להתבונן בשקט.

6. בשביל מה הזיקית חופרת מחילה בקרקע?

7. לפי הקטע אפשר להבין שהזיקית אינה מגדלת את הזיקיות הצעירות.

העתיקו מהקטע משפט אחד שממנו אפשר להבין זאת.

8. לפי שני הקטעים, האבנון דומה לזיקית וגם שונה ממנה.

א. כתבו דבר אחד דומה.

ב. כתבו דבר אחד שונה.

---

9. איזה שם אחר מתאים לקטע הזיקית?

1. הצבעים של הזיקית
2. מקום המחיה של הזיקית
3. הזיקית אוהבת לצוד בטבע
4. הגוף של הזיקית עוזר לה לחיות בטבע

10. השלימו כל משפט במילה מאותה משפחה של המילה המודגשת.

א. הזיקית היא בעל חיים קטן ממשפחת הזוחלים.

ראינו זיקית _____ על האדמה.

ב. לזיקית יש עיניים בולטות מאוד. הזיקית משנה את צבע העור שלה

כדי שהיא לא _____ בסביבה.

ג. כשהזיקית צדה היא צריכה להיזהר כדי שהאויבים שלה לא

_____ אותה.

11. כתבו את צירופי המילים שלפניכם ברבים.

דוגמה: צמח ירוק – צמחים ירוקים.

א. זנב ארוך – _____

ב. עין מיוחדת – _____

ג. עוף טורף – _____

12. השלימו את המשפטים שלפניכם לפי הדוגמה.

דוגמה: הארנבת מתנהגת בפחדנות.
הארנבת היא חיה שמזיזת.

א. הזיקית אורבת בסבלנות.

הזיקית היא חיה _____.

ב. הצייטה רצה במהירות.

הצייטה היא חיה _____.

ג. התולעת זוחלת באטיות.

התולעת היא חיה _____.